

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocata Natalia Pruteanu, în numele părții vătămate Ichim Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2019, în privința inculpatului

Abbas Khateb xxxxxxxx

instanța de fond:

Termenul de examinare,

instanța de apel:

01.09.2017 – 27.09.2017,

instanța de recurs:

21.04.2018 – 18.09.2018,

instanța de apel:

06.03.2019 – 01.08.2019,

instanța de recurs:

05.09.2019 – 16.12.2019,

16.07.2020 – 15.10.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 27 septembrie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Abbas Khateb xxxx a fost condamnat în baza art. 157 Cod penal, la amendă în mărime de 478 unități convenționale, ce constituie 23.900 lei.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Ichim Ion, a fost admisă în principiu.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 525 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Abbas K., la 07 iunie 2017, orele 02:00, aflându-se pe teritoriul parcului „Valea Morilor”, amplasat pe str. A. Crihan din mun. Chișinău, ca urmare a apariției unui conflict, care a generat într-o altercație între

acesta și Ichim I., reciproc și-au aplicat lovituri. În urma altercației, Abbas K., fără a-și da seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă, ***i-a aplicat din imprudență o lovitură cu un cuțit*** în regiunea hemitoracelui drept, părții vătămate Ichim I.

În rezultatul acțiunilor lui Abbas K., părții vătămate Ichim I., conform raportului de expertiză nr. 1393/D din 23.06.2017, i-au fost cauzate vătămări corporale grave sub formă de plagă tăiată înțepată penetrantă în regiunea hemitoracelui drept linia medio claviculară spațiul intercostal VI, pneumotorace pe dreapta; emfizem subcutan regiunea hemitoracelui drept, flancului drept abdominal, scrotului; plagă tăiată regiunea frontală, plagă tăiată regiunea cotului drept, plagă tăiată regiunea antebrațului stâng treimea distală.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Dat fiind că probele administrate au dovedit pe deplin vinovăția inculpatului, acțiunile lui au fost încadrate pe art. 157 alin. (1) Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de aspectele săvârșirii infracțiunii, de pericolul social, personalitatea inculpatului, ca circumstanțe atenuante fiind stabilite căința sinceră și recunoașterea vinei pe deplin, concluzionând că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, în condițiile aplicării prescripțiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța a conchis admiterea în principiu a acțiunii civile declarate de partea vătămată Ichim I., explicându-i-se părții vătămate dreptul de a se adresa în instanță în ordine civilă.

3. Avocata Natalia Pruteanu a declarat apel, în numele părții vătămate, solicitând casarea sentinței și a încheierii de examinarea cauzei în procedura simplificată, cu judecarea cauzei în procedura generală și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 157 Cod penal la o pedeapsă sub formă de închisoare, cu admiterea acțiunii civile.

Apelanta a invocat că instanța de fond a dispus ilegal judecarea cauzei în procedura simplificată, pedeapsa aplicat[inculpatului nefiind individualizată conform criteriilor art. 75 Cod penal. Pedeapsă sub formă de amendă este prea blândă, fără a se lua în calcul posibilitatea aplicării unei pedepse sub forma de închisoare de până la 2 ani, conform sancțiunii stabilite la art. 157 Cod penal, având în vedere consecințele survenite, precum și personalitatea inculpatului, care după conflict a fugit de la fața locului, are cazier contravențional și nu a susținut examenele la 3 discipline.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Abbas Khateb, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea perioadei arestării preventive și la domiciliu de la 24.06.2017 până la 23.08.2017.

De la Abbas Khateb s-a încasat în beneficiul lui Ichim Ion prejudiciul material în sumă de 12.604 lei și moral în mărime de 15.000 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, că inculpatul a comis cu intenție o infracțiune ușoară, impertinența și cruzimea cu care a comis loviturile de cuțit asupra părții vătămate, prezența armei albe la inculpat, numărul mare de lovituri de cuțit asupra victimei, săvârșirea acțiunilor ilegale în loc public.

5. Avocatul Gheorghe Cobzac a declarat recurs ordinar, în numele inculpatului, solicitând casarea acestei decizii și menținerea sentinței, deoarece apelul a fost admis greșit.

Recurentul a invocat că la stabilirea pedepsei cu închisoare inculpatului, atunci când sancțiunea penală prevede și pedeapsă alternativă cu amendă, instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 alin. (2) Cod penal.

Totodată, greșit s-a apreciat că acesta ar fi comis o infracțiune cu intenție.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 august 2019, recursul a fost admis, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului cu închisoare, a reținut că a săvârșit infracțiunea din intenție, deși este învinuit de comiterea unei infracțiuni din imprudență.

Totodată, instanța de apel a notificat că inculpatul a aplicat victimei un număr mare de lovituri de cuțit, însă, din fapta imputată rezultă că acesta a aplicat doar o singură lovitură.

Pe lângă aceasta, instanța de apel a stabilit că inculpatul s-a eschivat de la prezentarea în ședința instanței de apel, tergiversând examinarea cauzei, deși apărătorul a prezentat instanței că acesta a fost declarat persoană indezirabilă pe teritoriul Republicii Moldova pe o perioadă de 15 ani, fiind înlăturat din țară, respectiv acest fapt nu putea fi catalogat ca eschivare de la prezentarea în fața instanței de judecată, de vreme ce statul a înlăturat persoana printr-un act administrativ de pe teritoriul său.

Instanța de apel urma să țină cont și de declarațiile martorului Najam Marwa, că acțiunile inculpatului au fost precedate de comportamentul agresiv și provocator al părții vătămate și persoanelor aflate în compania ultimului, care i-au atacat și au demonstrat cuțitele ce le aveau asupra lor.

Împrejurările reținute de către instanța de apel au avut relevanță și la stabilirea cuantumului prejudiciului material și moral stabilit la caz și dispus spre încasare de la inculpat. În urma sintezei concluziilor instanței de apel, s-a observat o inadvertență a împrejurărilor reținute la individualizarea pedepsei inculpatului, în raport cu împrejurările reale stabilite la judecarea cauzei în procedura simplificată, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, solicitarea apărării privind menținerea sentinței este nefondată deoarece instanța de apel urma să verifice inclusiv corectitudinea aplicării cuantumului

pedepsei cu amendă, învederând prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal, de care urma să țină cont instanța de judecată, inclusiv la aplicarea pedepsei prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2019, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Abbas Khateb, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă sub forma de amendă în mărime de 500 unități convenționale, adică 25.000 lei.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Ichim Ion prejudiciul material în sumă de 12.604 lei, prejudiciul moral în mărime de 20.000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite de acesta încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Ori, cauza a fost judecată în prima instanță conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, procedură care a fost corect aplicată la caz.

Totodată, la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal, că mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii.

Astfel, reieșind din prevederile art. 61 și 75 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților.

Prin urmare, în corespundere cu prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, luând în considerare că judecarea cauzei a avut loc în procedură simplificată, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, din imprudență, a recunoscut vina și s-a căit sincer, corectarea și reeducarea lui este pasibilă prin aplicarea unei pedepse cu amendă în limita sancțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, cu respectarea prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, adică în mărime de 500 unități convenționale.

8. Avocata Natalia Pruteanu a declarat recurs ordinar, în numele părții vătămate Ion Ichim, în care solicită casarea parțială a deciziei menționate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care *inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de privațiune de libertate*.

Recurenta a invocat că pedeapsa cu amendă, în mărime de 500 unități convenționale, este una prea blândă, nu corespunde gravității infracțiunii săvârșite, consecințelor survenite și nu este echitabilă în raport cu valorile sociale lezate.

Instanța de apel nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, a omis circumstanțele reale ale cauzei care nu permit stabilirea unei pedepse cu amendă, și anume, modalitatea săvârșirii infracțiunii, impertinența și cruzimea cu care a comis loviturile de cuțit asupra părții vătămate,

prezența armei albe la inculpat, numărul mare de lovituri de cuțit asupra victimei, săvârșirea acțiunilor ilegale în loc public.

Deși în rechizitoriu este menționată o singură lovitură, inculpatul a recunoscut probele și raportul de expertiza nr 1393/D din 23.06.2017, care atestă cauzarea a 7 locuri de aplicare a loviturilor (hemotorace, claviculă, scrot, abdomen, cap, cot și antebraț).

Sancțiunea art. 157 Cod penal permite a-i stabili inculpatului pedeapsă sub formă de 1 an închisoare, aceasta fiind echitabilă și care va duce la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea lui, cât și a altor persoane.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect, se reține că recursul este fondat în drept pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (pct. 8. din decizie).

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete invocate în apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor și erorile de drept că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6

pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 8. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatei cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 8. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 7. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect luând în considerare că potrivit rechizitoriului: „*circumstanțe care agravează răspunderea penală a învinutului Abbas Khateb, conform art. 77 CP, nu au fost stabilite, cele atenuante fiind ilegalitatea acțiunilor victimei*” (*f.d. 180*), că inculpatul a săvârșit o infracțiune ușoară, din imprudență, care prevede o alternativă de pedeapsă, a recunoscut integral vina și s-a căit sincer de cele comise, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cât și prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, că pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru

săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (*pct. 7. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 8. din prezenta decizie*, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 8. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond, apel și recurs, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2., 6., 7. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

În același timp, solicitarea recurentei de a casa decizia instanței de apel și inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de privațiune de libertate, contravine prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, conform căror rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de către instanța de recurs poate avea loc doar dacă nu se agravează situația condamnatului, deci este una absolut neîntemeiată (*pct. 8. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i-au fost aplicate pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Natalia Pruteanu, în numele părții vătămate Ichim Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2019, în privința inculpatului Abbas Khateb xxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 30 octombrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun